

Laukaa Kuhanniemi–Tarvaala osayleiskaava-alueen muinaisjään- nösinventointi 2007

Timo Jussila

Kustantaja: Pöyry Environment Oy

Sisältö:

Perustiedot	2
Inventointi	2
Yleiskartta	3
LAUKAA 66 KÄÄMINNIEMEN KÄRKI	4
Löytöpaikat	6
Rutnika	6

Kansikuva: Kivikautinen asuinpaikka pellon takana metsässä. Paikka nro 66.

Perustiedot

- Alue:* Tarvaalanvirran koillispuolella Kääminniemien (kartalla tällä nimellä) alue, ks. kartta.
- Tarkoitus:* Tarkistaa kattavasti, onko kaavoitettavalla alueella muinaisjäänköksiä, etsiä uusia muinaisjäänköksiä.
- Työaika:* Kenttätyöaika: 14.11.2007.
- Kustantaja:* Pöyry Environment Oy
- Tekijät:* Mikroliitti Oy, Timo Jussila ja Hannu Poutiainen.
- Aiemmat tutkimukset:* Lähialueella inventoineet: Jussila, 1985, Katiskoski 1986, Sepänmaa 1990-luvulla.
- Tulokset:* Alueelta ei tunnettu ennestään kiinteitä muinaisjäänköksiä, mutta tunnettiin kaksi löytöpaikkaa. Inventoinnissa löydettiin yksi esihistoriallinen asuinpaikka, sekä saatiin paikkatiedot toisesta irtolöydöstä.

Inventointi

Inventoinnin maastotyö tehtiin 14.11.2007 yhden ”pitkän päivän” aikana, kahden arkeologin voimin. Pääosan maastotyöajasta arkeologit kulkivat alueella omaa reittiään. Joissain paikoin kokoonnuttiin yhteen intensiivisempää koekuopitusta varten. Olosuhteet olivat myöhäisestä ajankohdasta huolimatta kohtalaisen hyvät. Pakkasesta huolimatta maaperä oli vielä sula ja koekuoppien teko onnistui hyvin. Sen sijaan pelloilla oli lumihärmä, joka vaikeutti pinta havaintojen tekemistä niistä. Niemen länsipuoliset pellot, mistä oletettavasti mm. irtolöytö nr. 207, ovat hienoaineksista moreenimaata. Pellot saatiin vain vaivoin tarkastettua tyydyttävästi. Toisaalta maaperä ja maasto pellolla ja niiden reunamilla oli kivistä ja monin paikoin suoranaista louhikkoa, eikä maasto herättänyt mitään erityistä mielenkiintoa muinaisjäänkösten löytämisen kannalta. Niemen koillisranta on kivikkoa ja louhikkoa. Tutkimusalueen eteläosan metsämaasto on pääosin hyvin kivistä. Parissa kohdin havaittiin vähäkivisempiä ja hiekkapohjaisia tasanteita länsiosassa, hieman niemeen menevän tien länsipuolella. Mitään esihistoriaan viittaavaa ei havaittu. Kääminniemen luoteispuolella, Tarvaalanvirran länsireunalla on harjualue, jonne lähialueen muinaisjäänkökset näyttävät keskittyvän. Romelikkoinen ja kosteamainen Kääminniemi tuskin on enempää muinaista asutusta houkutelut kuin mitä nyt todettiin. Alueelta löytyi yksi esihistoriallinen asuinpaikka. Rannansiirtymisen kannalta tutkimusalueen kaikki korkeus-
tasot ovat olleet 8200 eKr. jälkeisillä vedentasoilla. Muinais-Päijänteen korkein ranta (5000 eKr.) on alueella 102 m mpy.

Espoossa 9.12.2007

Timo Jussila

LAUKAA 66 KÄÄMINNIEMEN KÄRKI

Rauh.lk.: 2

Ajoitus: esihistoriallinen

Laji: asuinpaikka

Kartta: 3221 10, x: 6922 92 y: 3451 76 z: 88 ±1 m

Tutkijat: Jussila T 2007 inventointi.

Löydöt: KM 37055:1, 0,8 g, 3 kpl, palanutta luuta, Jussila T 2007, diar. 25.11.2007, koe-
kuopista. :2, 4 g, 2 kpl, kvartsi-iskoksia, koe-kuopista.
:3, saviastian muru / pal. savea, Mahdollisesti hyvin kulunut keramiikan murunen
tai sitten savitiivistettä. Koe-kuopasta.

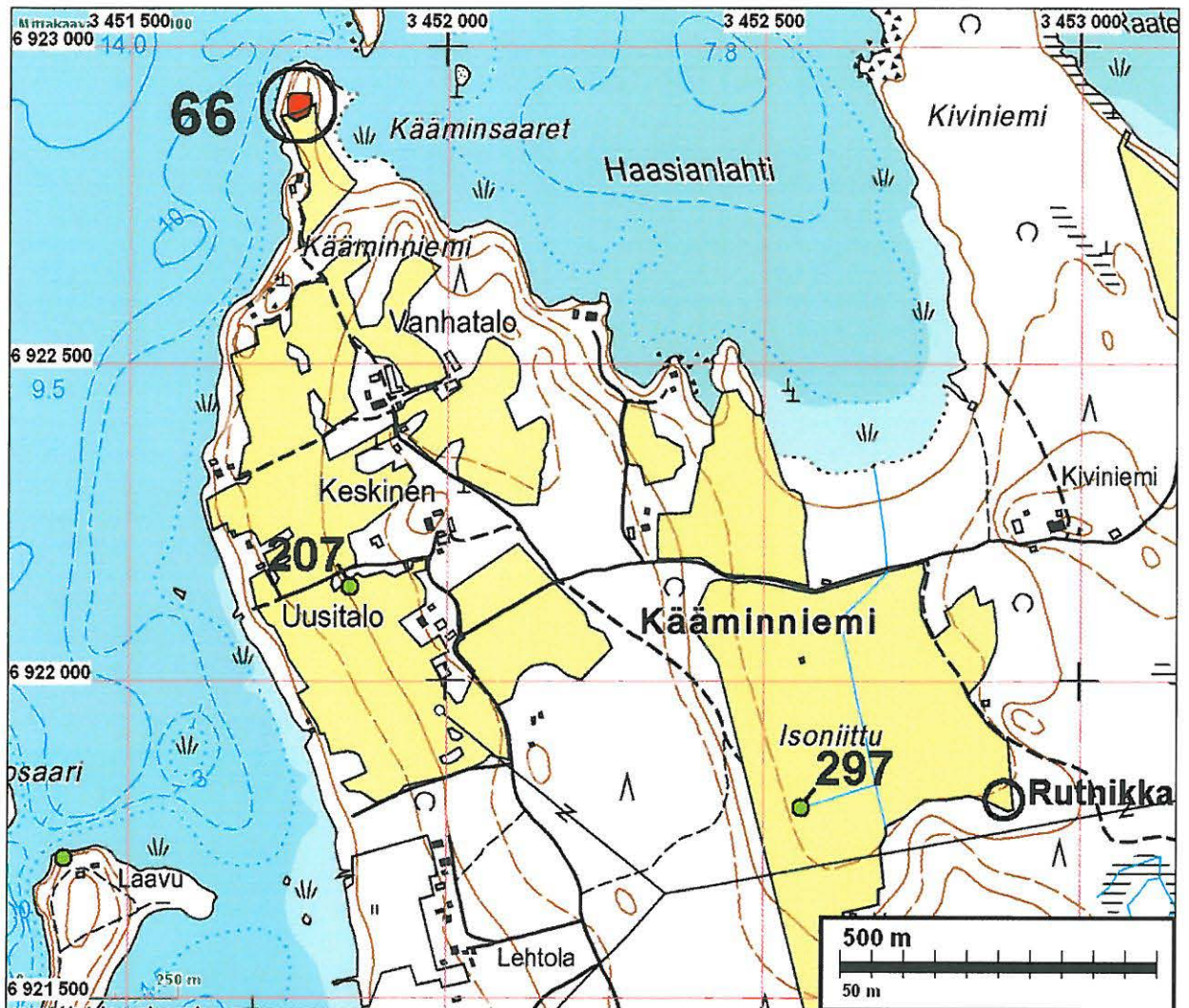
Sijainti: Paikka sijaitsee n. 5,5 km Laukaan kirkolta itään, Tarvaalanvirran koillispuolella
olevan Kääminniemen pohjoispään kärkinipukassa olevan kumpareen laen etelä-
osassa, pellon pohjoispuolella.

Huomiot: Kärkinipukan eteläosaan ulottuvan pellon pohjoispuolelle, kumpareen laelle teh-
dyissä koe-kuopissa havaittiin monin paikoin likamaata ja parista länsireunalle teh-
dyistä kuopasta tuli esiin myös palanutta luuta, pari kvartsia ja keramiikan murulta
vaikuttava fragmentti. Maaperä laella on hiekkamoreeni, varsin kivinen. Pellossa ei
havaittu löytöjä, mutta kuivasta pellostä ei välttämättä löytöjä havaitse. Niemen
pohjoisosassa maasto muuttuu hyvin kiviseksi, jopa lievästi louhikkoiseksi. Paikan
rajaus on maastohavaintoihin perustuva arvio.

Kartta seur. sivulla.

Asuinpaikan lounaisosaa, mistä löydöt, kuvattu pohjoisluoteeseen.

Asuinpaikkaa kuvan alalla lakitasanteen länsireunalla. Kuvattu Pohjoiseen. Ks. myös kansikuva.

Löytöpaikat

Nämä paikat eivät ole suojelukohteita.

LAUKAA 207 KESKINEN

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Kartta: 3221 10, x: 6922 15 y: 3451 85, paikannus ± 100 m

Tutkijat: Jussila T 2007 inventointi

Löydöt: KM 8988:2, 1 kpl, kivikirves, Löytäjä Aleks. Åkerman 1922, diar. 20.12.1928. Löytyi uutta peltoa muokatessa.

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 5.6 km E, Tarvaalan Kääminniemessä, Keskinen-talon luoteispuoleinen pelto

Huomiot: Löytötiedot hieman ristiriitaisia. Melko tasaista peltoa. Esine savimaasta. Inventoitu v. 82-85 / nro 7 .

Kartta edell. sivulla

LAUKAA 297 KÄÄMINNIEMI

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Kartta: 3221 10. x: 6921 80 y: 3452 56 z: 87 ± 1 m, paikannus ± 30 m

Tutkijat: Jussila T 2007 inventointi

Löydöt: KM 2970:5, 1 kpl, reikäkivi, Mitat: 187 x 59 x 40 mm, peltoa kynnettäessä .

Sijainti: Paikka sijaitsee Laukaan kirkosta 6 km E, Tarvaalan Kääminniemen kaakkoispuolella olevan Isoniitun peltoaukean eteläpään länsilaidalta, ojan länsipäästä.

Huomiot: Löytöpaikan näytti Vanhatalon isäntä syksyllä 2007 - perimätiedon mukaan löytöpaikka olisi näytetyssä kohdassa muutaman kymmenen metrin tarkkuudella. Saxeveksinen hiesupelto. Lähistöllä ei mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Ilmeisesti esine hukattu veteen.

Kartta edell. sivulla

Rutnikka

Vanhatalon isäntä kertoi, että Isoniitun kaakkoiskulmassa sijaitsi ennen sen raivaamista pelloksi vanha järvimalmin pasutuspaikka, missä oli iso kasa järvimalmin pasutuksesta kertynyttä malmijätettä. Pellossa vanha pasutuspaikka näkyy nyt ruosteisena ja malmia sisältävänä läikänä. Edellisen sivun kartalla avoympyrä.